

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

07.01.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

Clinica.bg

✓ 2018-та беше добра за българската икономика

Трудовото законодателство има редица несъстоятелни норми, които трябва да бъдат променени, казва Васил Велев
Още една година е към края си. Каква е равнотежната на бизнеса за 2018-та, какви са очакванията за догодина, ще има ли повече инвестиции, защо доходите у нас са най-ниските в ЕС, какви са основните трудности за развитието на фирмите, попитахме Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

- Г-н Велев, каква беше 2018-та за бизнеса?

- Като цяло годината е успешна, имаме ръст в икономиката от порядъка на 3,5%, имаме ръст в доходите от порядъка на 8%, точните данни ще ги разберем по-късно от статистиката. Износът отбелязва малък ръст, но трябва да припомним, че 2017-та година износът нарастна с близо 16%, тоест затвърждаваме през 2018-та година тези много по-високи нива. Годината като цяло бе успешна. Тези ръстове спрямо средноевропейските са с около 70% по-високи, тоест ние се движим добре спрямо средните нива за Европа. Обаче веднага трябва да отбележим, че сме едва на 11-то място по ръст на икономиката. Пред нас са повечето източноевропейски и централноевропейски страни. Въпреки ниската база и фактът, че сме на последно място по БВП на глава от населението, ние не растем по-бързо от останалите страни, които са икономики в преход. Тоест имаме резерви и потенциал, който не се реализира.

- Казвате резерви, къде са те?

- Нека първо да видим какви са проблемите, които бизнесът сочи. Първият е недостигът на трудови ресурси. Тук не става дума само за висококвалифицирана работна ръка. Има недостиг на практика на работна ръка с всякаква квалификация. Този проблем не е нов, но през тази година се изостри допълнително, именно и следствие на ръста на икономиката от една страна, а от друга вследствие на демографските тенденции и нетната отрицателна миграция. Ние губим на пазара на труда годишно между 40-50 хиляди души годишно, като следствие на факта, че на сто пенсионирани се – трудоспособна възраст достигат едва 62-ма. Като добавим към това и фактът, че все още повече трудоспособни хора напускат страната, отколкото са тези, които се завръщат, се получава тази ситуация. От една страна икономиката расте и има потребност от човешки ресурси допълнително, в същото време човешките ресурси намаляват. Разбира се, ние повишаваме производителността с по-модерни машини и технологии, но това не може да става с тези темпове, с които се лишаваме от човешки ресурси като страна. Затова всъщност първият приоритет на работодателите е този, т.к. главният ограничител пред икономическия растеж е недостига на човешки ресурси. В краткосрочен план той може да бъде решен единствено чрез регулирана трудова имиграция. Това правят всички други страни в ЕС.

- Какво имате предвид под регулирана трудова имиграция?

- Агенцията по заетостта да работи като агенция за подбор и внос на персонал, а не като агенция за износ на персонал. Да се облекчат и намалят разходите за процедурите. Ако за един украинец са достатъчни една седмица и 30 евро, за да замине на работа в Полша, която е член на ЕС, за да дойде да работи в България му трябва от три до шест месеца и 300 евро. Двете страни са членки на ЕС. Тоест тук не са ни криви европейските норми, криви сме си сами.

- Имаше много забележки за този внос на работна ръка от синдикатите?

Не, не бих казал от синдикатите, а само от по-малкия (КТ Подкрепа), който бидейки пет пъти по-малък, очевидно няма представителна информация и експертиза. Искам да обърна внимание, че такива неверни тези, изказвани от един човек в един малък синдикат, вредят на страната, забавят решаването на проблема, правят ни по-бедни. КНСБ напротив - вижда този недостиг и дори са предложили програма за заселване на граждани на трети страни с български произход за подпомагане решаването, както на демографския проблем, така и на проблема с недостига на човешки ресурси за българската икономика. Германия прие Закон за трудовата миграция, който допълнително облекчава вноса на работници специалисти не само от трети страни, но и от страни като нашата. Там вече 17% от заетите в икономиката са чужди граждани. При нас този процент е по-малко от 1%. Миналата година ние сме внесли под 10 хиляди работници, при потребности на икономиката от 100 хиляди. Карината е още по-лоша, от колкото изглежда, защото от тези 10 хиляди – осем са сезонно заети, т.е. работят само три месеца в туризма и си заминават. Другият проблем е образованието, което несъответства на потребностите на икономиката, но там проблемите са идентифицирани от Министерство на образованието и се извършва реформа. Там трябва да бъде подкрепяно Министерството на образованието в усилията му.

- Станаха ясни данните на статистиката за разходите за труд, които са се увеличили с близо 9% в последното тримесечие, каква очаквате да е 2019 г.?

- Трябва да отбежим, че средната заплата в България расте два пъти по-бързо от производителността на труда. Това е проблем и това е един от показателите, който оценяват от ЕК. Тук ние сме в макроикономически дисбаланс, тъй като ние в последните три години сме минали горната граница, след което ЕК счита, че има макроикономически дисбаланс.

Интегралния показател е разходи за труд на единица произведена продукция. Усреднения праг в ЕС за тригодишен период е 12%, а При нас има превишаване на горната граница, показателя е 13.6 %. Причините са ясни – ниската база, това че сме последни по равнище на доходите в държавите от ЕС. Това винаги се сочи, но в същото време винаги забравяме да казваме, че сме последни по произведен брутен вътрешен продукт на глава от населението. Търсим решението на проблема – по някакъв мистичен и мързелив начин да увеличим доходите, без да работим повече и по-добре.

- Заговори се за ремонт на Кодекса на труда, какво трябва да се промени?

- Трудовото законодателство има редица несъстоятелни норми, които трябва да бъдат променени. Следващата година ще се работи активно по този въпрос. Министърът на труда вече оповести такава инициатива. Ще проведем тристранни преговори – работодатели – държава- синдикати. Създава се работна група. В момента ние уточняваме като работодателски организации обща позиция по въпроса. Не става дума за изработване на изцяло нов Кодекс на труда. Такава задача би била много амбициозна. Става дума за отделни конкретни предложения за промяна на норми, които са устарели или изначално грешни. Някои от тях са широкоизвестни – ние отдавна сме предложили да отпадне административното определяне на класове. Няма друга държава в ЕС с административно определяне на доплащания за прослужено време. Доплащанията се правят за постигнати резултати, а не за прослужено време. Друго предложение, което работодателите не еднократно са правили е премахването на тези минимални осигурителни доходи. Също няма такава държава в ЕС, която да определя минимални осигурителни доходи. Осигурителният доход трябва да е такъв, каквото е реалното възнаграждение, а не да има някакъв праг - индουλгенция. Има излишни ограничения в нашия кодекс на труда за извънредния труд. Сега се получава така, че работник и работодател искат да произведат извънредно нещо и двамата заедно се крият от инспекцията по труда, за да свършат работа. При нас има ограничение от 150 часа годишно за извънреден труд, което ако погледнем месечните ограничения, за четири месеца се запълва. Тоест, без да нарушаваме месечните ограничения, ние бихме могли да удвоим или утроим извънредния труд. Това годишно ограничение е абсолютно безсмислено, особено сега, когато има недостиг на човешки ресурси. Признаването на отпуската по майчинство за време, за което се полага допълнителна отпуска, е абсолютно неправилно решение в нашия кодекс, което ощетява трудовия колектив. Една майка, която е отсъствала от работа две години, за да отглежда своето дете, като се върне получава още два месеца отпуск за сметка на останалите работници и служители, които трябва да изработят тези две заплати. Това очевидно също е несправедливо и трябва да се променя. Още няколко подобни предложения има, които работодателите ще направят. Сред тях е предложението за облекчаване на договорите за дуално обучение. Също така облекчаване на едnodневните трудови договори за сезонната заетост, където по-скоро трябва да бъдат ваучери, а не едnodневни трудови договори. Осигуряване на по-гъвкави форми на заетост, предвид новите условия. Вече имаме работа от разстояние, имаме споделени работни места. Светът върви напред, а нашият кодекс ни дърпа назад.

- Ще обсъждате ремонт на Трудовия кодекс, а на данъчното законодателство?

- Няма убедителни аргументи за данъчна реформа. Ние извършихме успешна данъчна реформа и данъчната система у нас, сама по себе си е добра и стимулира икономическият растеж. Разбира се това не е достатъчно, защото каквито и да са данъците, ако няма кой да работи в една страна, там не се правят инвестиции. Ако ме питате защо като имаме добри данъчни ставки намаляват инвестициите като цяло – причината е тази: никой не инвестира там, където инвестициите ще останат мъртво желязо. Разбира се има и други причини и те са свързани със сигурността на собствеността, с регулациите, корупцията, бизнес средата.

- Вашият индекс показва осветляване на икономиката, достигна ли европейските нива?

- Сивите практики са измама, вид корупция. При властимащите корупционните практики са свързани с обществени поръчки. За обикновения човек корупционните практики са свързани с фалшиви болнични, фалшиви инвалидни пенсии, работа в сивия сектор. В България сивият сектор за последните осем години се сви от 35% на 25%. Ние смятаме, че вече не сме шампионът в сивия сектор в ЕС, но сме все още далеч от средноевропейските нива. Трябва поне с още 10 процентни пункта да го намалим. Това е реалистично. Иначе никъде той не е нула. В Скандинавските страни е от порядъка на 10%. И в тоталитарните общества има сив сектор. Впреки успехите в борбата със сивия сектор, това е един приоритет, който за нас остава. Единственото място, където сивият сектор не се свива, това е пазарът на труда. Според нас това се дължи на неправилните политики по доходите – администриране на минимална работна заплата, администриране на минимални осигурителни прагове, клас за прослужено време, води до увеличаване на сивия сектор в този сегмент. Иначе намаляват ДДС измамите, контрабандата, продажбите без фактури. На трудовия пазар – работа по договор за една сума и заплащане на друга, са чести и там нещата не стоят добре.

- Споменахте за болничните, фалшивите инвалидни пенсии, кои от реформите се случиха през 2018-та и кои ще продължат и догодина?

- Административната реформа, електронното управление са много важни. Работата на регулаторите като цяло. Реформа не е започвала в сферата на сигурността, съдейки по общите показатели. Ние имаме най-скъпопоструващото МВР в ЕС като процент от бюджетните разходи, но гражданите и бизнеса плащат още толкова за СОТ и охрана и пак не се чувстват защитени. Имаме успехи в реформиране на образованието, но там разбира се не трябва да спираме дотук. Направиха се важни крачки в енергетиката, но предстои много работа, за да не се стига до такива инфарктни ситуации, каквито имаме в последните седмици на пазара на електроенергия, който всъщност лесно може да бъде манипулиран. Друга реформа е в здравеопазването. Там амбициите са следващата година да се напредне по темата. Беше направена една първа стъпка за реформиране на медицинската експертиза. Там трябва да се направи и втората много по-важна и сериозна крачка като реформа на трудовата експертиза. Това, което ние повтаряме от много време да се прекратят измамите с инвалидни пенсии, защото това също е вид кражба от обществените фондове. Друг вид кражба от обществените фондове и от предприятията са болничните на здрави хора. Там също е ясно, че има немалък процент измами. Тази временна мярка първите три дни на болничните да се плащат от предприятието всъщност стана постоянна и оттогава разходите за болнични са нараснали два пъти от 2011 г. При същият и дори по-малък брой на заетите. Тоест хората намаляват – а общите разходи

се удвояват. Тук има много измами и начинът да се справим с този проблем засега не е комуникиран даже. Редица страни в ЕС не заплащат първите няколко дни изобщо. Очевидно и там има такива проблеми и са сметнали, че това е начинът, по който може да се ограничат тези измами. Реформата за определяне на такса битови отпадъци според принципа „замърсителят плаща“ за съжаление беше отложена с две години. Това по никакъв начин не може да бъде одобрено от бизнеса, тъй като там има голяма несправедливост, тъй като тази такса се е превърнала в данък. Всъщност е втори данък недвижими имоти, защото се определя не според принципа замърсителят плаща, а според стойността на недвижимите имоти. Така че това е една голяма несправедливост. Тук отново сме единствени и уникални в ЕС.

- *Каква очаквате да е 2019 г. предвид увеличението на цените на енергията?*

- Първите крачки за урегулиране на цените бяха направени. Въпреки това и в момента пазарът е ненормален. Искам да обърна внимание – абсолютно не коректно е да се еравняват цените на българската и съседните енергийни борси, без да се отчита факта, че в другите страни над борсовата цена няма доплащания за „задължения към обществото“ за т.н. американски централи. Към борсовата цена на електроенергията крайният потребител плаща такса задължение към обществото. Такива централи като Американските с преференциални цени – няма никъде в ЕС. Имаше в Полша и Унгария, но там отдавна прекратиха договорите и сега те продават на пазара, както всички останали, а не с преференциални цени, която ние да добавяме към цената на борсата. Има виждане по темата как могат да се подобрят нещата и разчитаме януари месец да се предприемат енергични действия.

Важни обществено-икономически и политически теми

Дума

✓ 138 дни работим за държавата

Данъчната тежест у нас стигна 50 процента

През 2019 г. в държавната хазна е планирано да постъпят рекордните 43,9 млрд. лв. приходи. Средно за един календарен ден българите ще изработват по 319 млн. лв., което означава, че ще са ни необходими 138 дни, за да попълним хазната. Казано с други думи, Денят на данъчната свобода през 2019 г. ще настъпи на 18 май. Това е денят, в който гражданите ще спрат да работят за държавата и ще започнат да работят за себе си, изчисли екипът на Института за пазарна икономика. Датата е символична и показва кога държавната хазна ще се попълни; ако всичко изработено, бъде незабавно изземвано, ние я наричаме Ден на данъчната свобода, а по-света е известна като Tax Freedom Day. Въпросните 138 дни отразяват общите приходи в консолидираната фискална рамка за 2019 г., но има някои специфични моменти.

Живеещите в България отново ще получат помощ от европейските данъкоплатци, които ще ги "отменят" за малко над осем дни работа към държавата. Това отразява заложените в бюджета близо 2,7 млрд. лв. помощи от ЕС. Местните данъкоплатци ще работят до 9 май за държавата, а в дните до 18 май ще бъдат отменени от европейските данъкоплатци. Въпреки това деление от ИПИ се спират на 18 май за официалната дата на данъчната свобода, тъй като тя с най-голяма точност отчита преразпределението чрез приходната част на бюджета. Най-много дни през 2019 г. ще отделим, за да попълним приходите от ДДС - 34 дни. За приходите от акцизи ще са ни нужни близо 17 дни. За осигуровките ще са ни нужни 24 дни за социално осигуряване и 9 дни за здравно. Приходите от доходните данъци ще попълним за близо 12 дни, а тези от корпоративни данъци - за малко над 8 дни. Други почти 7 дни ще работим само за да платим държавните и общинските такси.

През последните години се наблюдава устойчива тенденция дните, нужни на българските данъкоплатци да попълнят тяхната част от бюджета, да бъдат все повече и денят на данъчната свобода да идва все по-късно през годината. Това означава, че реално данъчната тежест в страната нараства, твърдят от ИПИ.

Преразпределението чрез приходната част на бюджета се планира да достигне 37,7%, което е най-високата стойност за последните десет години. Пример за покачането на данъците са осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, за които отделяме все повече през последните години. За съжаление, през последните десет години, след въвеждането на плоския данък от 2008 г., нямаме примери за намаление на данъчната тежест у нас.

Сметката разпределя данъчното бреме върху абсолютно всички български граждани (включително деца, пенсионери и т.н.), но именно работещите понасят в най-голяма степен тежестта на хазната. За работещите българи данъчната тежест е близо 50%, тоест за тях Денят на данъчната свобода идва чак в края на юни, пише в анализа.

✓ Наредбата за касовите апарати е неясна

Сроковете за изпълнение на новата наредба за касовите апарати са доста кратки - фирмите, регистрирани по ДДС, трябва да са готови до 31 март, а останалите - до края на юни. Текстовете на наредбата обаче все още са неясни и оставят доста възможности за различни тълкувания, които трябва да получат своя конкретен отговор. Това каза Иван Аржентински, управляващ съдружник на ERP.BG и създател на ERP платформата EnterpriseOne, по Bloomberg TV Bulgaria.

Основен елемент от новите разпоредби е да се предотвратят всякакви злоупотреби - да няма възможност за отмяна на фискални трансакции, коментира Аржентински. Изпълнението им винаги е свързано с услуги в реално време, добави той. Вече не може продажбата да се отчита в софтуер и след това да последва отчитане и на касов апарат. Работата ще се извършва изцяло в режим "фискален принтер", което на практика води до преустановяване на ползването на старите касови апарати. В момента на практика 100% от компаниите у нас нямат изисквания сертифициран предварително софтуер

от НАП, посочи още Аржентински. Той добави, че готовност за създаването на подобен софтуер има, но определи като предизвикателство обучението на клиентите.

✓ **България блокира пакета "Мобилност"**

Българската позиция в защита на превозвачите остава непроменена. Ще блокираме пакета "Мобилност", ако не успеем да постигнем целите си, заяви министърът на транспорта Росен Желязков на среща с тях по повод предстоящия протест на българските превозвачи на 10 януари в Брюксел. Казахме, че всички прийоми и похвати на европейската бюрокрация в своя положителен и негативен аспект трябва да бъдат използвани, защото в случая защитаваме нашите национални интереси, интересите на България, интересите на бранша. Ако не успеем да постигнем благоприятните законодателни предложения да блокираме този процес, и това трябва да е ясно. Нашата цел е или постигаме това, което удовлетворява бранша, или правим всичко необходимо да блокираме законодателните предложения, добави министърът. На срещата евродепутатът Ангел Джамбазки обяви, че са изпълнени дадените обещания към бранша за помощ по организацията на протеста в Брюксел. Той ще бъде от 8.00 до 13.00 ч., като максимум е разрешено присъствието на 800 човека. Всичко е договорено с кметството и районните кметове. В понеделник ще взема разрешителното официално, информира той, цитиран от пресцентъра на ВМРО. Джамбазки бе категоричен, че няма никакво съмнение какво се цели с предлагания пакет "Мобилност".

Говорим за двоен стандарт и кражба на бизнес. Ако някой в момента създава евроскептицизъм и разделя ЕС, и нарушава екологията - това са тези, които дават това предложение за този съкрушителен план, каза той. Ако бъде приет пакетът, евродепутатът прогнозира, че това ще застави българските граждани от този бизнес да емигрират.

✓ **Стив Ханке прогнозира рецесия в еврозоната**

Икономистът проф. Стив Ханке прогнозира, че през 2019 година еврозоната ще изпадне в рецесия. В интервю за БНР той критикува Европейската централна банка, че действа "хаотично" и допълнително усложнява ситуацията във валутния съюз, който и бездруго има много структурни проблеми. Кариерата на проф. Стив Ханке е тясно свързана с България, защото той е един от икономистите, които съветваха страната при въвеждането на валутния борд. Ханке за пореден път обясни, че България не бива да излиза от валутния борд и да приема еврото. Вие сте сред страните с най-малък държавен дълг, имате много добър фискален контрол. Не разбирам защо искате да се присъедините към система, която може да гръмне и да се окажете в ситуацията на Гърция. Това е пълна лудост, коментира икономистът.

БНТ

✓ **Нови опции за купуване на винетки от днес**

От днес електронни винетки ще могат да бъдат купувани от гшетата на големите бензиностанции и в други части от търговската мрежа.

Неуредиците с разпространението на електронните винетки доведе до оставки. С постове си, по нареждане на премиера Бойко Борисов се разделиха директорът на Националното ТОЛ-управление в АПИ, съветник в политическия кабинет на министъра на регионалното развитие и един от членовете на УС на АПИ.

До 15 януари шофьорите няма да бъдат глобявани, ако се движат без винетки по републиканската пътна мрежа. Спряно е и конвертирането на винетки.

✓ **Джамбазки призова за масово участие в протеста на превозвачите в Брюксел**

Българите, които са пряко заети в транспортния бизнес, са около 150 000 души. Тези хора работят за себе си около 4000 лв., с които пазаруват, въртят българската икономика - 17% от БВП. Това коментира в сутрешния блок на БНТ евродепутатът Ангел Джамбазки по повод предложенията за промени в пакет "Мобилност".

Ангел Джамбазки призова за максимално участие в протеста на превозвачите на 10 януари в Брюксел. Това е български интерес, коментира той.

Предложенията в пакета "Макрон" са антиевропейски. Битката сега е на център-периферия, има глад за шофьори в цяла Европа. Не може на 4 седмици задължително да пращаш шофьорите в дома им. Измислиха и другата глупост - да връщат камионите на 4 седмици, без шофьора. Но как ще се върне сам?

✓ **Законови пречки продължават да възпрепятстват фирмите да даряват храна**

Компании продължават да са дарители и да плащат ДДС, въпреки че законът предвижда облекчение. Това се случва заради маркировка по опаковките, които възпрепятстват споделянето на излишната храна за хората в нужда. Това каза Цанка Миланова от Българската хранителна банка в студиото на сутрешния блок на БНТ.

Много обаче преустановиха даренията, именно заради спънките. 80-90 компании годишно даряват храна.

Цанка Миланова: Една голяма партида, етикетирана, тази стока понякога не може да стигне до обичайното си местонахождение. Алтернативите са две - изхвърляне на боклука, по-доброто решение е в присъствието на хранителната банка, която разпределя храната буквално до часове до нуждаещите се.

Продължаваме да изхвърляме около 670 000 тона храна годишно, Българската хранителна банка е спасила около 150 000 тона храна през изминалата година.

✓ Путин и Ердоган ще се срещнат, не е уточнена дата

Президентите на Русия и Турция Владимир Путин и Реджеп Тайип Ердоган действително имат намерение да разговарят скоро, но точната дата на срещата все още предстои да бъде съгласувана, заяви говорителят на Кремъл Дмитрий Песков, цитиран от ТАСС.

Песков каза това, след като бе помолен да коментира съобщение на Анадолската агенция за предстояща среща между двамата лидери този месец.

Според турската агенция срещата ще се състои в Русия, където Ердоган планира посещение през януари. Тема на разговорите се очаква да бъдат обстановката в Сирия, покупката на руски зенитно-ракетни системи С-400, двустранните отношения и регионални въпроси, посочи още Анадолската агенция.

По думите на говорителя на Кремъл лидерите са се уговорили за скорошна среща, но към момента нейната дата не е конкретизирана.

През 2018 г. двамата президенти се срещнаха лично седем пъти, а по телефона разговаряха 18 пъти. Отделно лидерите на Турция и Русия се видяха и на шест срещи на върха.

В края на декември на посещение в Русия бе турска делегация, в която присъстваха министърът на външните работи Мевлют Чавушоглу и министърът на отбраната Хулуси Акар, началникът на разузнавателната агенция МИТ Хакан Фидан и президентският говорител Ибрахим Калън напомня още турската агенция.

✓ Тереза Мей: Гласуването на сделката за Брекзит ще е на 14 или 15 януари

Британският премиер Тереза Мей разсея съмненията, че ще отложи за пореден път парламентарния вот за споразумението с ЕС за Брекзит. Пред BBC тя предупреди, че ако това не стане, Великобритания ще се сблъска с непредвидими трудности. Най-новите социологически допитвания сочат, че повечето британци искат да останат в ЕС, а въпросът да има или да няма Брекзит - да се реши с нов референдум, а не от парламента.

Тереза Мей заяви категорично в шоуто на Андрю Мар, че Камарата на общините ще се произнесе по постигнатата от нея сделка за Брекзит през седмицата след 14 януари. От думите ѝ обаче стана ясно, че тя продължава да не е сигурна дали ще получи необходимото мнозинство.

Тереза Мей, министър-председател на Великобритания: Ако споразумението не бъде подкрепено, ще навлезем в напълно непознати води.

Това означава хаотичен Брекзит без споразумение, който е предпочитан вариант от голяма част от управляващите консерватори и от осигуряващите мнозинството и в Камарата на общините северноирландски националисти. Затова Мей е приготвила предложения за мерки, които ще представи през започващата утре седмица.

Тереза Мей, министър-председател на Великобритания: Първите са специално за Северна Ирландия. Вторите - за по-голяма роля на парламента за следващата фаза на определянето на бъдещите ни отношения с Европейския съюз. И третите - по тях още работим, уверения от Евросъюза по вече възникналите проблемни въпроси.

41% от британците искат окончателното решение да има или да няма Брекзит да бъде взето пряко от народа, а 36 на сто - от парламента, сочи допитване на YouGov. Според него, ако сега се проведе втори референдум - Брекзит ще бъде отхвърлен с 54 срещу 46 на сто от гласовете. Тереза Мей е обаче против такъв вариант, както и срещу удължаване на процедурата по напускането на съюза.

Тереза Мей, министър-председател на Великобритания: Това ще поляризира страната ни. Така смятам. А и реално нямаме време за референдум преди 29 март.

Опозицията, или поне ръководството ѝ, също не подкрепя втори референдум. Допитването на YouGov обаче сочи, че 75% от членската маса на Лейбъристка партия настоява лидерът Джереми Корбин да поеме именно такъв курс.

[В. Монитор](#)

✓ За месец горивата поевтиняха с 10 ст.

Най-изгодно се зарежда в Габрово

Цените на горивата поевтиняха с 10 ст. за месец, показва справка на „Монитор“ в сайта fuelo.net. Причината е спадът на петрола на международния пазар, цената му стигна 48 долара на барел.

Дизелът започна декември м.г. на 2.26 лева за литър като постепенно цената му падна на 2.20 лева, а в последните дни на декември – на 2.15 лева за литър. Газът сега се продава под лев за литър или със 7 ст. по-малко спрямо месец. Друго подобно намаление през миналата година имаше и през април, когато цената му беше същата. Бензинът също не остана по-назад и от 2.06 лв./л започна да се продава на 1.95 лв./л. Най-евтини са горивата в Габрово, Сливен и Хасково. В Габрово намалението е средно с 6 ст. на литър, а в Сливен и Хасково с 5 ст.

В края на октомври протести също спомогнаха за намаление на цените. Недоволството започна в края на октомври и продължи през ноември, а участие взеха над 35 български града. По това време стойността на петрола на световния пазар бе отбелязала най-високото си ниво за годината, достигайки 73 долара на барел.

В Европа литър бензин е най-скъп на север, по-точно в Исландия (3.26 лева), Норвегия (3.22 лева) и Холандия (3.17 лева). България е на опашката на 40-то място, следвана от Украйна, Армения и Турция. По отношение на дизела пък Исландия (3.31 лева) и Норвегия (3.13 лева) отново са в челната тройка, но първото място е заето от Израел с 3.58 лева за литър. Най-евтино се зарежда в Македония (1.55 лв./л), а на световно ниво в Либия (0.18 лв./л), Алжир (0.20 лв./л) и Саудитска Арабия (0.34 лв./л).

Пропанбутанът се продава на най-ниска цена в Турция (0.52 лв./л), Беларус (0.66 лв./л) и Украйна (0.83 лв./л). В последната 10-ка България е на 8-мо място, следвана от Белгия и Литва.

✓ **Каракачанов: Предлагам министерство на българите в чужбина**

„Закриването на Агенцията за българите в чужбина не решава никакви проблеми. Това не е решение, а изказване на премиера. Аз пък предлагам министерство за българите в чужбина“. Това заяви министърът на отбраната и лидер на ВМРО Красимир Каракачанов пред БТВ. Според него, при 4 милиона емигранти и 2 милиона историческа българска диаспора, подобно предложение е логично.

Каракачанов коментира и въпроса с покупката на бойни самолети. Военният министър е категоричен, че преговорите за F16 са в начална фаза и в момента не се говори за сделка.

"Започваме преговори, ако не ни отговаря на изискванията – финансови и икономически, имаме право да започнем преговори със следващата страна", заяви Каракачанов.

По повод офертите за нови изтребители – от САЩ, Швеция и Италия, той коментира, че тази на Щатите е на по-висока цена от тази, която е гласувал парламентът – 1,8 млрд. лв. с ДДС, но предлагат и оборудване. Италия и Швеция пък влизат в рамката, но оборудването трябва да се купи от трета държава – САЩ, и целият пакет пак надхвърля рамката.

✓ **Задържаха около 9000 литра гориво без документи в София**

Столични митничари са задържали около 9000 л гориво без документи, съобщават от Агенция "Митници".

От митниците уточняват, че на 3 януари инспектори са извършвали проверки на Околовръстното шосе на София, в рамките на които спират микробус. В товарния му отсек са установени два PVC-куба, всеки с вместимост по 1000 литра, съдържащи течност с характеристики на петролен продукт - вероятно дизел.

Оказва се, че шофьорът на микробуса и преди е попадал в полезрението на митническите органи, макар и да не е санкциониран за конкретно нарушение. За превозването от него горивото този път той не успял да предостави документи, които да удостоверят заплащането, начисляването или обезпечаването на акциза.

При последващите оперативни действия на митническите инспектори, със съдействие на шофьора, е проверен обект, намиращ се в София, за който има основателни съмнения, че се стопанисва от същото лице и че там се съхраняват също петролни продукти без документи.

В склада инспекторите установяват наличие на още три 1000-литрови PVC-куба, пълни с нефтопродукти, както и спряна от движение автоцистерна, без регистрационни номера, в която също е установено наличие на около 4000 л течност с мирис на петролен продукт. До приключване на проверката не са представени документи, които удостоверяват заплащането, начисляването или обезпечаването на акциза.

✓ **Берлин зове за нови правила и контрол на въоръженията**

Русия трябва да потвърди, че спазва Договора за ликвидиране на ракетите със среден и малък обсег (ДЛРСМО), заяви германският външен министър Хайко Маас в интервю за в. "Велт ам зонтаг".

"Ключът към съхраняването на ДЛРСМО се намира в Москва. Ако Русия иска да съхрани договора, тя трябва да извършва разоръжаване, което може да бъде проверявано", каза Маас. Той напомни, че този договор десетилетия наред е гарантирал сигурността на Европа и затова Германия продължава да му придава голямо значение.

В същото време Маас призна, че от момента на сключването на този договор през 1987 г. положението в света съществено се е променило.

"Трябва да изработим нови правила за прозрачност и контрол на въоръженията. Затова ние предлагаме да се водят дебати по този въпрос с Китай и Индия", заяви той.

Любопитен е фактът, че според ново допитване, проведено в Германия от сп. Internationale Politik, немците се чувстват еднакво силно заплашени както от Русия (56%), така и от САЩ (55%), пише в. „Билд“. Третата държава, сред най-опасните според германците е КНДР (27 на сто), следвана от Турция, Саудитска Арабия и Китай.

На 4 декември м.г. държавният секретар на САЩ Майк Помпейо заяви, че Вашингтон ще спре да изпълнява задълженията си по ДЛРСМО, ако Русия в срок от 60 дни не започне отново да спазва своите задължения по него.

[Cross.bg](#)

✓ **Теми и гости в ефира днес**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Здравният пъзел - между пациентите, качеството на медицинската помощ и финансирането. Гост: Управителят на Здравната каса д-р Дечо Дечев.
- Борба за глътка въздух: За донорството и белодробните трансплантации.
- Държавата и българските превозвачи срещу плана „Макрон“.
- Защо бизнесът не е стимулиран да дарява храни? Какво показват данните на Българската хранителна банка?
- На живо: Как в град Раковски се готвят да посрещнат Папа Франциск.
- Голямото семейство на отец Иван: Историята на Иван, израснал в приюта на отца в Нови хан.

БТВ, „Тази сутрин“

- За задържането на крупни бизнесмени, случая „Иванчева“ и връщането на Митьо Очите. В студиото зам.-главният прокурор Иван Гешев.
- Защо пенсионерите ще получат инвалидните си добавки със закъснение? Гост: Бисер Петков, министър на труда и социалната политика.
- След смъртта на 4-годишно българче в Германия, защо сънародниците ни се оплакват от лошо медицинско обслужване? На живо, от Кьолн.
- Новата тема в „Чети етикета“: Как да спасим семейния бюджет в най-трудния месец от годината?

- На живо: Пускат в движение временния мост в община Червен бряг. Как ще бъдат облекчени шофьорите?

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Бивш наш посланик и съпругата му, ранени след катастрофа в София. Издирват шофьора, който ги е ударил и избягал.
- Как голи и предизвикателни снимки на учител по музика от Сандански се появиха в мрежата? Репортаж на Антон Чавдаров.
- Дължиш 20, а ти искат 1200 лв. Може ли неплатеното ни задължение да скочи с пъти, ако се забавим със сметките? Отговорът в "На твоя страна".
- На живо, от Раковски: Как градът се подготвя да посрещне папата?
- Турист загина при инцидент в Стара планина. Какви са причините и за какво да трябва да се внимава в планината през зимния сезон? На живо.
- Откраднатият автомобил на мъж беше открит, след като беше показан в рубриката "Дръжте крадеца".
- Кои са най-абсурдните и опасни пешеходни пътеки у нас?
- Спомен за Иван Ласкин, с едно от последните му интервюта по NOVA пред Мариан Станков - Мон Дьо.
- В "Пълен абсурд" с Румен Бахов: Как се става шампион по стрелба с лък от гърба на кон?
- Историята на едно малко момиченце от Русе трогна стотици българи в страната и чужбина.

✓ Събития в страната на 7 януари

София.

- От 11.30 часа в библиотеката на „Дондуков 2“ вицепрезидентът Илияна Йотова и посланикът на Великобритания Ема Хопкинс ще представят инициативата „Посланик за един ден“.
- От 11.00 часа в пресклуба на БТА ще се състои пресконференция на Националното сдружение на търговци и превозвачи на горива за Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. В пресконференцията ще участват Симо Симов – говорител на сдружението и Пламен Стоянов – член на Управителния съвет.
- От 11.00 часа на ул. „Витоша“ 18 Демократична България ще даде пресконференция.
- От 19.00 часа в галерия „Арт алея“ ще бъде представена изложба „Светлина и време 2019“.

Бургас/Варна

- В пунктовете за базиране Бургас и Варна от състава на Флотилия бойни и спомагателни кораби ще се състои военен ритуал по повод тържествено откриване на новата учебна 2019 година.

Велико Търново

- От 11.00 часа в пресклуба на БТА представители на Градския ученически парламент ще направят отчет на свършеното през миналата година и ще обявят каузите и инициативите за 2019 година.

Годеч

- От 12.00 часа на площад „Свобода“ 2 председателят на ПГ на ГЕРБ и зам.-председател на партията Цветан Цветанов ще присъства на откриването на обновената картинна галерия.

Добрич

- От 11.00 часа пред паметната плоча на Маестро Захари Медникаров ще бъдат поднесени цветя по повод 95 години от рождението му.

Казанлък

- От 17.00 часа в Музея на фотографията и съвременните визуални изкуства ще бъде представена книгата на Иванка Краваева „Сълзи за България“.

Карлово

- От 11.00 часа в кв. „Сушица“ на малкия площад до Дръндевата чешма ще се проведе традиционния обичай „Къпанак“ (къпане на булка).

Ловеч

- Около 11.30 часа омбудсманът Мая Манолова ще посети Дневния център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания. Преди това тя ще присъства на празнична литургия по случай Ивановден.

Пловдив

- От 10.30 часа в пресклуба на БТА ще се състои пресконференция на ПП АБВ на тема „За Европейската столица на културата 2019“, бъдещето и политиката на Пловдив.
- В 10.30 часа в двора на църквата „Свети Иван Рилски“ ще бъде осветен и раздаден курбан за здраве и благополучие по случай празника на Свети Йоан Кръстител (Ивановден).
- В 12.00 часа в клуба на ВМРО общинските съветници от ВМРО-Пловдив ще дадат пресконференция, на която ще бъдат обявени предложения, както за развитието на район „Южен“, така също и за града, във връзка с бюджета на Община Пловдив за 2019г.

- В 12.00 часа в заседателната зала на Общината ще се проведе редовна пресконференция.
- От 18.00 часа в Градската художествена галерия ще бъде открита ретроспективна изложба на Кольо Карамфилов (1963 – 2014).

Русе

- От 10.00 часа в зала 1 на Областната администрация ще се проведе съвместно заседание на Постоянната комисия по заетост и Постоянната комисия в областта на образованието, младежките дейности и спорта.

Смолян

- От 09.00 часа в храм „Св. Неделя“ ще бъде отслужена света божествена литургия.

Стара Загора

- От 16.00 часа в Оперния театър ще се състои гала концерт на участниците в Балетната академия и Балета на Държавна опера - Стара Загора.
- От 17.30 часа във фойето на РБ „Захарий Княжески“ ще бъде открита фотоизложба на Елоди Перес.

Хасково

- От 09.00 часа в храм „Св. Богородица“ Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай ще оглави архиерейска света Литургия.

Шумен

- От 14.30 часа в зала 363 на общината ще се състои обществено обсъждане на бюджета на Община Шумен за 2019 година.

✓ Информация за състоянието на републиканските пътища към 6.00 ч.

I. СЪСТОЯНИЕ НА АВТОМАГИСТРАЛИТЕ:

АМ „Тракия“:

Област София:

Движението по АМ "Тракия" от км 45+900 до км 53+000 и в двете посоки се осъществява с повишено внимание поради констатирани неравности по пътната настилка. Скоростта на движение се ограничава до 90 км/ч. Срок 31.05.2019 г.

Движението по АМ „Тракия“ при Мухово от км 45+200 до км 46+266 в посока Бургас се осъществява с повишено внимание поради обезопасяване на пътния участък. Срок до 31.05.2019 г.

Движението по АМ „Тракия“ в посока Бургас от км 15+030 до км 18+330 се осъществява с повишено внимание поради довършителни работи по съоръжения /виадукти/ при км 17+440 и км 18+140, както следва:

- При липса на хоризонтална маркировка в участъка от км 15+030 до км 18+330 скоростта на движение се ограничава до 70 км/ч., както изрично се забранява движението и спирането по аварийната лента.

- След полагане на хоризонтална маркировка - в участъка от км 16+430 до км 18+330 скоростта на движение се ограничава до 90 км/ч. Срок до 31.05.2019 г.

Област Стара Загора:

Временно движението по АМ „Тракия“ от км 168+000 до км 208+100 в участъка Чирпан - Стара Загора се извършва с максимална скорост до 90 км/ч и повишено внимание двупосочно с цел осигуряване безопасността на движението поради неравности на пътната настилка. Срок до 31.03.2019 г.

Движение в една лента по АМ „Тракия“ от км 156 до км 157 в посока София поради ремонт на СПО в средно разделителната ивица. Временно се затваря изпреварващата лента и движението на МПС се пренасочва в активната лента за движение.

Регулира се от сигналисти. Срок до 03.01.2019 г.

Област Сливен:

Временно движението в района на с. Биково от км 254+500 до км 254+750 посока Бургас се осъществява с повишено внимание поради съборена ОС /мантинела/. Участъка е сигнализиран с пътни знаци и скоростта е намалена на 110 км/ч.

Срок до 03.01.2019 г.

АМ „Хемус“:

Област София:

Движението от км 30+260 до км 47+060 /от п.в. „Витинска река“ до п.в. Ботевград/ е ограничено за МПС над 12 тона само в посока София поради ремонтно - възстановителни дейности по виадукт „Коренишки дол“ при км 36+880, км 37+520 и км 37+920. Движението се осъществява по обходен маршрут: п.в. Ботевград, път II-17 /АМ "Хемус" - Ботевград/, път I-1 /Ботевград - София /, п.в. "Витинска река". Срок 31.03.2019 г.;

Движението по АМ „Хемус“ при Потоп от км 18+680 до км 19+600 в посока Варна се осъществява с повишено внимание поради ремонтни дейности в аварийната лента по виадукт при км 19+250. Скоростта на движение е ограничена до 70 км/ч. Срок до 31.05.2019 г.;

Движението по АМ „Хемус“ от км 31+996 до км 33+780 в посока София е ограничено поради ремонтно-възстановителни дейности на виадукт при км 33+600 и тунел „Витиня“ /лява тръба/. Движението се осъществява двупосочно в дясното платно /посока Варна/ с една лента посока София и една лента посока Варна. Сигнализацията за организация на временно движение е от км 29+860 до км 36+150. Срок 31.03.2019 г.

Движението от км 34+590 до км 40+510 в посока София е ограничено за всички МПС поради аварийно - възстановителни дейности по виадукт „Коренишки дол“ при км 36+450 и виадукти при км 37+520 км 37+920. Движението се извършва двупосочно в платното посока Варна. Срок до 31.03.2019 г.;

Движението по АМ „Хемус“ от км 48+800 до км 53+690 в посока Варна е ограничено поради ремонтни дейности по виадукт при км 51+360. Движението се осъществява двупосочно в платното посока София. Срок 31.03.2019 г.;

АМ „Струма“: няма ограничения.

АМ „Марица“: няма ограничения.

АМ „Черно море“: няма ограничения.

АМ „Люлин“: няма ограничения.

II. ВЪВЕДЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ ПО ОСНОВНИТЕ ПЪТНИ НАПРАВЛЕНИЯ:

1. Проходи:

- „Върбишки“ - затворен за всички МПС. Срок: целогодишно;

- „Златишки“ - затворен за всички МПС. Срок: целогодишно;

- „Айтоски“ - отворен за всички МПС;

- „Котленски“ - отворен за всички МПС;

- „Обзорски“ - отворен за всички МПС;

- „Печинско“ - отворен за всички МПС;

- „Републиката“ - отворен за всички МПС;

- „Ришки“ - отворен за всички МПС;

- „Рожен“ - отворен за всички МПС;

- „Предел“ - отворен за всички МПС;

- „Превала“ - отворен за всички МПС;

- „Троянски“ - забранен за МПС над 12 т.;

- „Вратник“ - забранен за МПС над 10 т. Срок: целогодишно;

- „Дюлински“ - забранен за МПС над 3,5 т. Срок: целогодишно;

- „Пампорово“ - забранен за МПС над 3,5 т. Срок: целогодишно;

- „Петрохан“ - забранен за МПС над 12 т. както и тегленето на ремаркета и полуремаркета. Срок целогодишно;

- „Твърдишки“ - забранен за МПС над 10 т. Срок: целогодишно;

- „Шипка“ - забранено е движението на МПС, предназначени за превоз на товари с технически допустима максимална маса над 12 т от категория N3, както и тегленето на ремаркета и полуремаркета с технически допустима максимална маса над 10 т от категория O4. Срок: целогодишно.

Ситуационен и координационен център на Агенция „Пътна инфраструктура“

Manager.bg

✓ 12% от българските фирми се оплакват от забавени плащания

Дванадесет процента от фирмите у нас се оплакват от забавени плащания. Това показва статистика на Евростат за 2017 г. Този показател поставя страната ни в средата на класацията, като най-много фирми имат същите затруднения в Италия (20%), докато в Румъния процентът на забавени плащания е само 4%.

Една четвърт или 25% от мениджърите, които са стартирали фирми у нас, не изпитват затруднения. За разлика от нас 41% от фирмите във Великобритания не изпитват затруднения, а в съседката ни Румъния процентът достига 28%, посочва „Труд“. В другия полюс се нареждат Италия, където всяка десета фирма няма проблем, за сметка на другите девет, и Гърция, където делът на фирмите без затруднения е 8%.

Останалите български предприемачи се оплакват най-много от периоди, в които нямат достатъчно работа и клиенти (21%), административна тежест (9%). По-малък дял имат моменти на тежки финансови кризи (5%) или се оплакват от липса на достъп до финансиране (4%). Единствената категория, в която самонаетите българи не се оплакват, е липса от достъп на доходи по време на болест, което показва, че данчъно-осигурителните ни политики нямат липси, за разлика от други европейски държави.

Данните показват, че самонаетите хора в Европа за 2017 г. достигат 33 милиона. Най-голям дял от тях (23%) са имали подходяща възможност, за да стартират бизнес. Само 16% продължават семейния бизнес, а други 15% го правят заради практика.

Гъвкавото работно време е причина за 11% от европейците да стартират бизнес, а същият дял хора не намират достатъчно добра работа и това е мотив да основат своя фирма.

✓ Китай и САЩ възобновяват търговските преговори

Китай и САЩ възобновяват от днес преговорите по търговската война, заплашваща да подкопае световния икономически растеж, съобщиха световните агенции, позовавайки се на китайското министерство на търговията.

Срещата е на равнище заместник-министри на търговията.

Американската делегация е водена от заместник търговския представител на САЩ Джефри Гериш, който ще пристигне в Китай за "положителни и конструктивни разговори" с китайските си колеги, се посочва в съобщение, публикувано на сайта на министерството.

Двудневните преговори целят да изпълнят споразумението от миналия месец между президента на САЩ Доналд Тръмп и китайския му колега Си Цзинпин за отлагане на новото повишаване на митата, посочи министерството, като не даде повече подробности за програмата на преговорите и участниците.

Китайското правителство съобщи миналия месец, че преговорите ще започнат с теми като селскостопанските продукти, енергията и автомобилите, припомня Асошиейтед прес.

Двете правителства взаимно си повишиха митата върху стоки за милиарди долари във връзка с обвиненията на САЩ, че Пекин краде или принуждава компаниите да му предават технологиите си.

Тръмп и Си Цзинпин се споразумяха да отложат поредното повишаване на мита за 90 дни, но според анализатори този срок е прекалено кратък за решаване на споровете, които изостриха отношенията между САЩ и Китай.

✓ **Опит за преврат в африканската страна Габон, войници завзеха държавното радио**

В Габон офицери, изглежда, са извършили тази сутрин опит за преврат. Те са завзели държавното радио и са изразили недоволство от управлението на президента Али Бонго, който се лекува в Мароко след прекаран инсулт, съобщи Ройтерс, цитирана от БТА.

Новогодишното обръщение на Бонго "е засилило съмненията в способността на президента да продължи да изпълнява задълженията си", каза лейтенант Кели Ондо Обианг, водач на провъзгласеното Патриотично движение на габонските сили за отбрана и сигурност.

Франс прес съобщава, че войниците са призовали към създаване на Национален съвет за възстановяване на страната и че в центъра на столицата Либървил се чуват изстрели. Един от главните булеварди е блокиран от военните.

✓ **Еврото се разменя за 1,14 долара в началото на новата седмица**

Курсът на еврото се стабилизира над прага от 1,14 долара. В междубанкова търговия днес единната европейска валута се разменяше за 1,1420 долара.

В петък Европейската централна банка определи референтен курс от 1,1403 долара за едно евро.

✓ **Цените на петрола се повишиха с над 1% в азиатската търговия**

Цените на петрола се повишиха с над 1 процент днес в азиатската търговия, тласнати нагоре от оптимизма, че китайско-американските преговори в Пекин биха могли да решат въпросите, довели до търговска война между Китай и САЩ. Понижението на доставките на водещи производители също подкрепи котировките на черното злато, предаде Ройтерс. Лондонският сорт Брент от Северно море, с доставка през февруари, чиято цена е референтна за европейския пазар, поскъпна с 69 цента или с 1,2 на сто до 57,75 долара за барел.

Американският лек суров петрол със същия срок на доставка повиши цената си със 71 цент до 48,67 долара за барел или с 1,5 на сто.

В бележка до инвеститорите американската банка Goldman Sachs понижи прогнозата си за цената на Брента за 2019 година от 70 долара на 62,50 долара за барел заради "най-силните насрещни макроикономически ветрове от 2015 година".

Факти.бг

✓ **Процъфтяващ трудов пазар: как чехите успяха**

По отношение на трудовия пазар Чехия се справя напоследък отлично

Един обикновен ден в Млада Болеслав, чешки град, разположен на около 50 километра североизточно от столицата на страната Прага, изглежда така: хората забързано крачат по улиците, заети със своите задачи. Особено тези, които работят за Шкода ауто - местния индустриален шампион, който е нещо като емблемата на този централен град в Бохемия.

Чешкият автомобилен производител, който се присъедини към германската Фолксваген груп през 1991 г., със сигурност е сред най-големите работодатели в страната и е най-важната компания по отношение на приноса към брутния вътрешен продукт (БВП) и обема на износа. Именно Шкода ауто е допринесла за бума на работни места в страната. В централния офис на автомобилния производител се намира Бохдан Войнар, член на борда за управление на човешките ресурси. Той разказва, че работната сила на фирмата е нараснала с над 40% през последните осем години.

Понастоящем автомобилният производител осигурява работа за около 35 000 души (включително временни работници) в трите си чешки производствени предприятия в Млада Болеслав, Квасини и Връхлаби и в логистичния център близо до Млада Болеслав.

Тенденцията се оказва положителна не само за компанията, казва Войнар. "Може да се каже, че имаме пълна работна заетост в страната - няма друг начин да се опише сегашната ситуация; от месеци насам броят на свободните работни места надвишава броя на безработните."

Макар че това може да е валидно и за други страни от Европейския съюз, Чешката република се гордее с най-ниския процент на безработица в 28-членния съюз от януари 2016 г., достигайки едва 2,3% през есента на 2018 г. Цифрите са от съгласуваните данни за равнището на безработица в Европейския съюз (HUR), като по определение безработните са хора в трудоспособна възраст, които са без работа, на разположение са за работа и са предприели конкретни стъпки към търсене на работа.

Здрави промишлени корени

Войнар твърди, че процъфтяващият пазар на труда се дължи преди всичко на силната индустриална база на страната и на здравия набор от квалифицирани работници. Така смята и Хавиер Колато, експерт за Чехия в областта на икономическия анализ и прогнози на FocusEconomics. Той подчертава също така силата на чешкия производствен сектор. "Зад успешните резултати в сектора стои бумът на автомобилната индустрия, която е ключов двигател за растежа на чешката икономика и допринесе за затягане на пазара на труда", обяснява Колато пред ДВ. Без съмнение чуждестранният капитал помогна на чешката икономика, тъй като сравнително ниските заплати вероятно изглеждат привлекателни за много инвеститори от

чужбина. "Средните разходи за един час труд в страната през 2017 г. бяха 11,30 евро (12,81 долара), което е доста под средното за ЕС ниво от 26,80 евро", казва Колато.

Въпреки това относително ниските заплати не са основният фактор за успеха на страната. В България, Унгария и Полша заплатите са още по-ниски, докато в Чешката република напоследък те се повишават. Освен това по отношение на размера си националната икономика, чешкият производствен сектор е най-големият в Европейския съюз - там се създава повече от една трета от цялата заетост в страната, която има население от 10,6 милиона души.

Дали обаче нещата ще останат толкова розови за чешкия пазар на труда? Традиционните предимства бавно избледняват и от решаващо значение ще бъде намирането на нови силни страни, които да осигурят бъдещ растеж. Според неотдавнашно проучване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Чешката република е изправена пред най-широко разпространения риск от загуба на работни места вследствие на автоматизацията в ЕС.

Бъдещи предизвикателства

Усъвършенстването на роботизацията и автоматизация не може да се предотврати и в Шкода ауто, което означава, че компанията ще трябва бързо да се адаптира към променящата се среда. Бохдан Войнар обяснява, че автомобилният производител вече е започнал с преквалификацията на работниците, така че те да бъдат пригодени за бъдещите предизвикателства. Освен това фирмата има дълга традиция в областта на дуалното обучение. "Нашият център за професионално обучение е на повече от 90 години; също така създадохме собствен университет и имаме проекти за сътрудничество с няколко чуждестранни университета. Ако бяхме приложили този подход в национален мащаб след Каdifената революция, сега щяхме да сме още по-технологично ориентирана страна с по-голямо значение във веригата на стойностите", твърди той.

Остава да се види до каква степен работниците в другите чешки компании ще могат да се справят с новите предизвикателства, възникващи вследствие на роботите и изкуствения интелект (AI). Както и дали образователната система ще бъде в състояние да подготви навреме правилните хора.

Докато някои икономисти се опасават, че националната образователна система не е достатъчно гъвкава, повечето са оптимисти, че работните места няма да намалеят драстично. Сред тях е икономистът Даниел Мюнхен от Центъра за икономически изследвания и висше образование CERGE-EI. "Недостатъчно развитият частен сектор в страната вероятно ще приюти освободената работна ръка от производството. „И докато огромната концентрация на автомобилната индустрия създава известни рискове, тя представлява връзката с модерните технологии, които иначе трудно биха се възприемали в страни без индустриални традиции.“

Бохдан Войнар, който е и член на борда на Конфедерацията на промишлеността в Чехия, казва, че хората в неговата страна винаги са били гъвкави и отворени за нови технологии и тенденции. Компаниите в много сектори на икономиката показваха забележителна способност да се справят с новите предизвикателства.

Сред тях Войнар споменава чешката ИТ фирма Avast, която стартира само с двама души, а сега има милиони клиенти по целия свят. Той добавя, че е изненадан много положително от възраждането на прочутата местна индустрия за производство на кристал, която отново процъфтява, след като се е научила да съчетава вековните традиции с модерните изисквания и вкусове на дизайна.

Компаниите в тези и други сектори допринесоха за чешкото чудо на трудовия пазар в края на миналата година, справяйки се - както гласи мотото на Шкода ауто - по "Просто умно" (Simply Clever) начин.

✓ Изтичане на данни разтрепе Германия

Води се мащабно разследване

Около 50 от случаите на изтекли данни на общо 994 германски политици се смятат за сериозни, обявиха службите за сигурност на ФРГ, цитирани от ДПА, съобщи Дарик.

Това означава, че лични данни, снимки и кореспонденция са станали публични. Засегнати са бивши и настоящи личности на изборни длъжности, но в повечето случаи е публикувана само информация за контакт.

Германският канцлер Ангела Меркел е сред стотиците политици на федерално, провинциално и европейско равнище, засегнати от изтичането на лични данни.

Изтичането на данни предизвика голям шок във ФРГ и може да разклати отново управляващата "голяма коалиция", месеци след като скандал за съдбата на ръководителя на вътрешното разузнаване едва не разби управляващия съюз.

Вътрешният министър Хорст Зеехофер каза пред в. "Зюддойче цайтунг", че той самият е разбрал за изтичането на данни в петък сутринта, но би споделил с обществеността всичко, което установи, и смята да го направи най-късно да средата на седмицата.